

Toekomstagenda zorg en ondersteuning
voor mensen met een beperking

Nieuwsupdate december 2025

Het jaar 2025 loopt op zijn einde. In deze nieuwsbrief lees je de nieuwste ontwikkelingen per onderdeel van de Toekomstagenda. In 2026 starten we het laatste jaar van de uitvoering van de Toekomstagenda zorg en ondersteuning voor mensen met een beperking. We komen daarmee in een fase waarin we de inzichten en resultaten van de afgelopen jaren steeds beter kunnen benutten. Inspiratie over wat werkt en welke resultaten tot nu toe zijn behaald, vind je op het **jaarlijkse congres op 13 april 2026**. Het thema dit jaar: 'Laat zien wat werkt'.

[Registreer je nu alvast om op de hoogte te blijven.](#)

Half september 2025 gingen we tijdens een heisessie met alle leden van de werkgroepen in gesprek over de toekomst van de gehandicaptenzorg. Onderaan deze nieuwsbrief lees je het verslag. Een tipje van de sluier: blijf vooral met elkaar in gesprek en werk samen om de verschillende ambities waar te maken.

Wat er in deze Nieuwsupdate te lezen is

Thema - Zorgtechnologie en innovatie
Ontdek de vernieuwde InnovatieRoute.

Klik hier om meer te lezen »

Thema - Mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB)
Zo vergroten we kennis over LVB in de huisartsenpraktijk.

Klik hier om meer te lezen »

Thema - Complexe zorg
Aanvullende acties voor mensen met intensieve zorgvraag en onbegrepen gedrag.

Klik hier om meer te lezen »

Scroll verder

Update

Complexe zorg

Acties voor toekomstbestendige zorg

Uitvoering bestuurlijke afspraken

In juni 2025 zijn er [bestuurlijke afspraken](#) gemaakt over de zorg voor mensen met een intensieve zorgvraag en onbegrepen gedrag (VG7). Deze afspraken zijn toegevoegd aan hoofdstuk 1 'Complexe zorg' van de Toekomstagenda. Het plan van aanpak voor uitvoering wordt nu uitgewerkt voor de onderwerpen:

- Samenwerking gehandicaptenzorg (GHZ) en geestelijke gezondheidszorg (GGZ)
- Inzicht in wachtenden
- Voorkomen van onnodig geëscaleerde zorgvragen. Hierover informeren we de Tweede Kamerleden begin 2026.

Tegelijkertijd inventariseert VGN welke bestaande initiatieven er zijn om de complexe zorg toekomstbestendig te organiseren op lokaal, regionaal en landelijk niveau.

Naast de bestuurlijke afspraken is er vanaf 1 januari 2026 een nieuwe bekostiging voor VG7-plus. NZa, VGN, ZN en VWS ontwikkelen een monitor om de effecten van deze nieuwe bekostiging te signaleren.

Inzichten ontwikkelprogramma

47 zorgorganisaties binnen de gehandicaptenzorg krijgen ondersteuning vanuit het [Ontwikkelprogramma Complexe Zorg](#), 42 daarvan ontvangen langdurige begeleiding. De organisaties werken aan veranderingen binnen hun organisatie op vier thema's: visie, organisatie, werkwijze en samenwerking. In de voortgangsrapportage Q1 2026 lees je meer over de rode draden in de werkzame elementen en de knelpunten die er zijn.

Update

Mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB)

Meer oog voor LVB

LVB beter begrijpen in de huisartsenpraktijk

Hoe kunnen professionals mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB) beter helpen in de huisartsenpraktijk? Daar werkt het [Landelijk Kenniscentrum LVB](#) aan, samen met onder andere ervaringsdeskundigen en huisartsen. Er is een speciale [signalenkaart](#) ontwikkeld voor de huisartsenpraktijk en een [factsheet](#) met praktische handvatten. Deze hulpmiddelen maken het makkelijker om een persoon met een LVB te herkennen en passende zorg te bieden. Dat helpt zowel de patiënt als de professional. Samen met organisaties verspreiden we deze kennis.

Hoe zet je ervaringsdeskundigheid in?

Op 14 juli 2025 zijn de [LFB](#) en de [VGN](#) gestart met een gezamenlijk initiatief om de inzet van ervaringsdeskundigheid binnen (zorg)organisaties te stimuleren en hun kennis duurzaam te benutten. De organisaties onderzoeken hoe ervaringsdeskundigen nu worden ingezet, wat goed werkt en welke lessen organisaties van elkaar kunnen leren.

Daarnaast komen er zes videoreportages (vlogs), gemaakt door een mediateam van ervaringsdeskundigen. Zij laten zien hoe ervaringsdeskundigen worden ingezet bij onder meer een gemeente, in het onderwijs en het beoordelen van de toegankelijkheid van informatie. De rapportage, inclusief vlogs, wordt eind januari 2026 verwacht.

Update

Cliëntondersteuning

Meer inzicht op cliëntondersteuning

Verkenning domeinoverstijgende cliëntondersteuning

In de [werkagenda van het VN-verdrag Handicap](#) staat de maatregel 'verkennen van domeinoverstijgende cliëntondersteuning'. Hiervoor zijn in samenwerking met de werkgroep cliëntondersteuning van de Toekomstagenda twee onderzoeken uitgezet:

- 1. Toekomstscenario's voor cliëntondersteuning (AEF)**
Onderzoeksbureau AEF verkent verschillende toekomstscenario's voor cliëntondersteuning. Dit gebeurt nadat er een gezamenlijke probleemanalyse is vastgesteld van de huidige situatie. De scenario's moeten de bestaande knelpunten oplossen of verkleinen. Stakeholders en leden van de werkgroep cliëntondersteuning van de Toekomstagenda, zoals ZN, VNG, BCMB, Ieder(in), Sien en verschillende aanbieders van cliëntondersteuning, zijn hier nauw bij betrokken. Het eindrapport verschijnt eind Q1 2026.
- 2. Maatschappelijke kosten- en batenanalyse (Berenschot)**
Begin november 2025 startte Berenschot met een maatschappelijke kosten- en batenanalyse van de Wmo- en Wlz-cliëntondersteuning. Het doel is om inzicht te krijgen in wat de huidige cliëntondersteuning nu oplevert en welke factoren de kosten en baten beïnvloeden. Deze resultaten worden eind Q2 2026 verwacht.

Update

Zorgtechnologie en innovatie

Duurzame inzet van zorgtechnologie

Rondetafelbijeenkomst technologie

Op donderdag 3 juli 2025 vond de tweede rondetafelbijeenkomst plaats van de technologiescouts. Technologiescouts zijn ervaringsdeskundigen van de LFB. Medewerkers van 14 zorgorganisaties spraken met elkaar over hoe mensen met een beperking kunnen meedoen bij het invoeren van nieuwe zorgtechnologie. Bijvoorbeeld door bewoners vanaf het begin erbij te betrekken. In de zomer van 2026 volgt nog een rondetafelbijeenkomst. Meer weten over de technologie-scouts of ze uitnodigen bij jouw organisatie? Kijk dan [hier](#).

InnovatieRoute

De [InnovatieRoute](#) heeft een update gekregen. Vanaf nu is het mogelijk om meerdere implementatietrajecten tegelijkertijd bij te houden. Ook is de Route inhoudelijk volledig verbeterd, met nieuwe content en methoden. Zo helpt de Route nog beter bij duurzame implementatie en opschaling van technologie.

Update

Vakmanschap en arbeidsmarkt

Ambassadeursleergang gehandicaptenzorg

Op 6 november 2025 vond het lustrumcongres 5 jaar *ambassadeursleergang gehandicaptenzorg* plaats. Op locatie Hartenberg in Wekerom van 's Heeren Loo kwamen de ambassadeurs, BPSW, V&VN, en VWS bijeen. Naast netwerken stond verdieping centraal tijdens de diverse workshops, georganiseerd voor en door ambassadeurs. Thema's waren onder meer slaap, het bespreekbaar maken van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag, professionele zeggenschap en nazorg voor collega's na een incident.

Tijdens het congres zijn ook de resultaten gepresenteerd van de enquête die BPSW en V&VN onder ambassadeurs hebben uitgezet. Daarbij is onder andere gevraagd naar hun activiteiten als ambassadeur, de uren die zij hiervoor inzetten en de ondersteuning die zij hier vanuit hun eigen organisatie voor krijgen. Inzichten zijn dat ambassadeurs ook in eigen tijd actief zijn. Ze werken voor de eigen organisatie en zetten zich ook regionaal en landelijk in. Ze geven onder meer gastlessen in het onderwijs, schrijven blogs en dragen bij aan onderzoek en richtlijnen. In 2026 ontvangen de ambassadeurs nog ondersteuning bij hun werkzaamheden.

Update

Levenslang levensbreed Wmo

Meer domeinoverstijgend samenwerken

In 2026 starten pilots met Domeinoverstijgend Indiceren (DOI). Deze werkwijze is een afspraak uit het [Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord](#) (AZWA). Het betekent dat de wijkverpleegkundige ook gaat indiceren voor hulpmiddelen (en mogelijk andere vormen van ondersteuning) die via de [Wmo worden vergoed](#). Dit biedt voordelen voor iedereen: de zorgvrager, de mantelzorger en de zorgverlener. Zo hoeft de zorgvrager of mantelzorger de hulpvraag niet opnieuw te stellen en krijgt diegene sneller hulp. Ook voorkomt het dubbel werk, omdat een gesprek met de Wmo-consulent niet meer nodig is. In enkele regio's, zoals [Twente](#) en Arnhem, wordt al gewerkt met domeinoverstijgend indiceren.

Ook voor mensen met een beperking is DOI van belang. Daarom heeft de werkgroep 'Levenslang levensbreed Wmo' van de Toekomstagenda meegedacht en belangrijke aandachtspunten voor deze doelgroep meegegeven aan de projectgroep DOI.

Extra

Heimiddag Toekomstagenda 18 september 2025

De mens centraal, blijf met elkaar in gesprek

Rode draden in de toekomst van gehandicaptenzorg

Hoe kijken organisaties aan tegen de toekomst van de gehandicaptenzorg? Tijdens de heimiddag in september 2025 deden alle werkgroepen mee. Ieder(in), VGN en VWS presenteerden hun visies. Het ging daarbij niet om concrete maatregelen, maar om de belangrijkste uitgangspunten. De rode draden uit de drie visies zijn:

- mensbeeld
- beschikbaarheid van zorg en ondersteuning
- samenleving en samenwerking tussen alle betrokken partijen

Alle drie de organisaties benadrukken het belang van denken vanuit mensen in plaats van systemen: mensbeelden staan centraal. Zorg en ondersteuning moeten daarbij altijd *passend en beschikbaar* zijn voor wie dat nodig heeft. Het creëren van een *inclusieve samenleving* zien de partijen als een uitdaging. Dat vraagt om medemenselijkheid en gelijkwaardigheid van iedereen in de samenleving. Om dit te bereiken zien partijen in dat het nodig is om *samen op te trekken en samen plannen te maken*.

Wie moet met wie in gesprek?

Uit de gesprekstafels over 'wie nog met wie in gesprek zou moeten gaan' kwam vooral naar voren dat men met elkaar in gesprek moet blijven. Bijvoorbeeld over de samenwerking die nodig is om te werken aan de ambities uit de visies. Ook blijft het belangrijk om ervaringsdeskundigen, cliëntenraden, zorgkantoren en professionals actief te betrekken.

Vervolg

In 2026 vindt de volgende en ook laatste heisessie plaats. Dit moment willen we gebruiken om het onderwerp 'samenwerking tussen alle betrokken partijen' verder uit te werken. Zo bouwen we vanuit verbinding en gezamenlijkheid verder aan toekomstbestendige zorg en ondersteuning.

Wist je dat je
Volg [Zorgakkoord](#) op
[LinkendIN](#) voor het laatste
nieuws over gehandicaptenzorg,
samenwerken in de regio,
gezond leven en preventie.